

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch (par M. Claude Haagen) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner (par M. Marc Baum).

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

7. 7626 - Projet de loi portant modification de la loi du 20 juin 2020 portant adaptation temporaire de certaines modalités procédurales en matière pénale

Elo komme mer zum Projet de loi 7626, enger zäitweileger Upassung vu verschiddene Strofprozeduren. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an d'Rapportrice, d'Madamm Carole Hartmann, kritt direkt d'Wuert. Madamm Hartmann, et ass un lech.

Rapport de la Commission de la Justice

■ **Mme Carole Hartmann (DP)**, rapportrice.- Här President, léif Kolleeginnen a Kollegen, mir komme mam Gesetzesprojet 7626 op eent vun den zwee Gesetzer zréck, dat mer den 20. Juni a Relatioun mat de Prozedure viru Geriicht als Texte de sortie vum État de crise gestëmmt hunn. Méi genee geet et ëm déi stroferechtlech Prozeduren, déi während dem État de crise virun de Chambres du conseil vun de Bezirksgerichter a virun der Chambre du conseil vun der Cour d'appel applikabel waren a bei deene mer elo nees zum Deel op déi normal, also déi vum Code de procédure pénale virgesinne Prozeduren zréckkommen.

Well mer hei no nëmmen engem Mount e Gesetz nees ofänneren an an den Avisen haapt-sächlech vun den Autorités judiciaires dach vill Kritik hu missen astiechen, ass et mer wichtig, bei deemem Projet de loi e bësse méi wäit auszehuelen. Engersäits muss een dëse Projet nämlech am Gesamtkontext vun de Prozedure viru Geriicht an der Krisenzäit gesinn an anersäits muss een d'Particularitéit vun de viséierte strof-rechtliche Prozeduren ervirhiewen.

E puer Wuert als Alleréischts zum Gesamtkontext, an domat mengen ech, wéi eis Juridictione während an elo och nom État de crise nach respektiv nees fonctionéieren.

No der Deklaratioun vum État de crise sinn och op eise Geriichter ab Mëtt Mäerz d'Sitzungen op e Minimum erofgefuert ginn an d'Prozeduren iwwer e Règlement grand-ducal temporaire esou ofgeännert ginn, dass esou vill wéi méiglech schréfftlech, dat heescht ouni physisch Kontakter, oflaffe konnt. Esou ass ënner anerem virgesi ginn, dass Demandé virun de strof-recht-leche Chambres du conseil net méi, wéi an der normaler Prozedur, an de Sitzungen, also virun de Riichter, verhandelt ginn, mee dass dës op Dossier, also ouni physisch Presenz, traitéiert ginn.

Als ee vun den dräi grouss Pouvoiren am Land huet eis Justiz awer relativ schnell nees probéiert, an eng gewëssen Normalitéit zréckzekommen. Mat vill Efforten an an enger gudder Kol-laboratioun tëschent dem Ministère, der Magistratur an de Barreaux ass et esou ab uganks Mee nees zu engem progressive Retour à la normale komm. Säitdeem ginn ënnert de ge-nereell virgesinne sanitäre Gestes barrières a mat Plexiglas virun de Pulten vun de Riichter nees op eise Geriichter all Typ vu Prozesser ofgehal-len.

Wéi mer all an der Press konnte verfullen, ginn nees stroferechtlech Prozesser ofgehalen an och soss sinn nees méi Sitzunge virun eise Friddens-aarbechtsgerichter, virun de Chambres commerciales vun de Bezirksgerichter a virun all de Schnellgerichter, also de Referéen ofgehalen.

Ech hunn elo bewosst nëmme Prozedure ge-nannt, déi ënner enger änlecher mëndlecher Prozedur virun de Riichter ofgehal ginn, grad ewéi d'Prozedur, déi normalerweis och virun de

Chambres du conseil, ëm déi et an eise Projéet de loi vun de Mëtteg geet, ofgehal ginn.

All déi ugeschwate Prozedure si virugelaf wéi virum État de crise. De Wiessel vu mëndlech op schréfftlech gouf et just bei de Chambres du conseil, an dat obwuel fir dës Sitzunge genau déi sel-wecht Säll um Geriicht gebraucht ginn, genau-sou vill Parteien deelhuelen an zousätzlech och de Public ka bei de Sitzungen derbäi sinn, wat net bei de Sitzunge virun de Chambres du conseil de Fall ass.

Dëse generaliséierte Retour à la normale, muss een am Hannerkapp hunn, wa mer de Projéet de loi vun haut an d'Avisen, déi mir dozou kruten, analyséieren. Nom Gesamtkontext kommen ech zu de Particularitéite vun de strof-rechtliche Prozedure virun de Chambres du conseil.

Generell ass d'Procédure pénale eng ganz sen-sibel Droitsmatière. Eise Code de procédure pé-nale ëmfaasst en Ensembl vu Reegelen, Rech-ter a Prinzippien, déi vum Feststelle vun enger Infraktioun iwwer eng Enquête, iwwert d'In-struktioun bis hin zum Strofprozess gëllen.

Fir all eenzel Etapp ass virgesinn, wat, wien, zu wéi engem Zäitpunkt an zu wat fir enge Kon-ditione maachen oder froen däerf. D'Cham-bres du conseil vun eise Bezirksgerichter a vun der Cour d'appel kënnen während den En-quêtes an Instruktiounen, dat heescht virum eigentleche Prozess, saisiéiert ginn, wann eng Persoun e Prozedurfeeler wëllt geltend maachen an dofir zum Beispill d'Annulatioun vun engem Verhéier oder enger Perquisitioun freet, wann ee säi Füherschäin oder soss Dokumenter wëllt zréckkréien, déi e vun der Police ofgehol kritt huet, oder wann eng Persoun, déi am Pri-song ass, freet, fir provisoresh, am Respekt mat diverse Konditiounen, fräigelooss ze ginn.

Bei dëse Prozedure geet et deemno, grad ewéi och am spéidere Prozess, ëm déi individuell Fräiheeten, ëm rechtsstaatlech Prinzippien an ëm de Respekt vun de Mënscherechter. Dëst sollt een ëmmer am Hannerkapp hunn, wann et ëm stroferechtlech Prozesser geet.

Dëst gesot, kommen ech zum Contenu vun eise Projéet de loi.

Am Gesetz vum 20. Juni hate mir virgesinn, dass d'Prozedure virun de Chambres du conseil bis den 31. Dezember vun deem Joer op Dos-sier, also ouni physisch Presenz, behandelt ginn. Mat dem Gesetzesprojet, deen zum Vott steet, abrogéiere mir déi concernéiert Artikelen elo nees, fir dass d'Audienze virun de Cham-bres du conseil erëm physisch a Presenz vun de concernéierte Parteien, hiren Affekoten an dem Parquet stattfanne kënnen.

Firwat dëse Revirement? Am Kader vun den Travaux parlementaires vum Projéet de loi, deen zum Gesetz vum 20. Juni gefouert huet, hat de Parquet vun Dikrech scho bedauert, dass et duerch d'Aussetze vun der mëndlecher Proze-dur net zu engem kontradiktorechen Debat virun de Riichter géif kommen. Dat wär awer virun allem a Prozeduren, wou d'Libertés indi-viduelles en cause wäeren, wichtig. Wann et ëm d'Fräiloossung vun engem Gefaangene geet, wär et d'autant méi wichtig, dass d'Riichter sech kéinten hir Meenung iwwert den État d'esprit an iwwert d'Attitud vun der concerné-ierter Persoun maachen, fir eng Decisioun ze huelen.

Kuerz virum Vott vum Gesetz ass dunn nach en Avis vun der Association luxembourgeoise des pénalistes, der ALAP erakomm, deen d'Wich-tegkeet vun der physischer Presenz vun de Parteien, hiren Affekoten an dem Parquet virun de Chambres du conseil nach eemol ënner-strach huet. Fir d'ALAP däerf dat fundamentaalt Recht, därfer virun engem Riichter ze schwätzen, net beschnidde ginn. Dobäi geet et sou-wuel ëm d'Rechter vum Beschëllegten, deen à ce stade présumé innocent ass, wéi ëm d'Partie civile, also ëm d'Victime.

D'ALAP huet dowéinst kritiséiert, datt hiert Recht op e kontradiktorechen Debat méi enger schréfftlecher Prozedur net garantéiert ass. Dës Kritik wär desto méi staark, well bei all den anere Prozedure virun den zivilen an den administrative Gerichter, déi am Normalfall och mëndlech oflafen, och elo keng schréfftlech Prozedur ouni physisch Presenz virun de Ge-riichter géif virgesi ginn.

An der Justizkommissioun hu mir dës Kriticke parteiwwergräifend fir pertinent empfongt. Et war eis awer wéinst der Urgence, fir e Gesetz ze stëmmen, mat deem mer aus dem État de crise erauskommen, net méi méiglech, de Pro-jet nach an deemem Sënn ze amendéieren.

Nodeems um Niveau vun Justizministère d'Prozedure virun de Chambres du conseil och nach eemol analyséiert goufen, ass awer dunn den 8. Juli schonn en neie Projéet de loi deposé-iert ginn, deen eeben elo haut zum Vott steet.

Dëse gesäit véier Punkte vir, déi par rapport zum Gesetz vum 20. Juni ofgeännert ginn. An zwar:

1. de Retour bei déi mëndlech Prozedur virun de Chambres du conseil vun de Bezirksge-richter a vun der Cour d'appel, an domat och d'Ofschafe vun de kuerzen Delaie vun dräi Deeg, fir schréfftlech Konklusioune ze echan-géieren. Dat heescht en fin de compte, dass mer nees zu der normaler Prozedur aus dem Code de procédure pénale zréckkommen;

2. d'Appelle géint Ordonnancé vum Untersu-chungsriichter a vun der Chambre du conseil vun de Bezirksgerichter kënnen weiderhi schréfftlech par tous moyens gemaach ginn, müssen awer duerch d'Ofschafe vun der schréff-lecher Prozedur net méi motivéiert sinn;

3. fir all Déclaration d'appel géint esou Decisiou-nen, déi erakënn, muss en Accusé de réception vum Greffier vum concernéierte Geriicht ausge-stallt ginn, fir dass den Appellant eng Sécherheet huet, dass säin Appell och ukomm ass;

4. ass virgesinn, dass all déi Instanzen, déi schonn ageleet waren, éier dës Modifikatiounen a Kraaft treden, nach no der schréfftlecher Pro-zedur vum Gesetz vum 20. Juni weidergefuert ginn.

D'Punkten 2, 3 a 4 si generell an den Avisen, déi mer erakruten, guttgeheescht ginn, mat engem Bemoll vum Stater Barreau, dee gäre gehat hätt, dass d'Modifikatioun vum Gesetz direkt, also och bei de lafende Prozeduren, sollt applizéiert ginn.

D'Kriticken an d'Avisen, déi ech am Ufank vu mengem Rapport ugeschwat hunn, gouf et par rapport zum Retour vun der schréfftlecher op déi mëndlech Prozedur virun de Chambres du conseil.

De Staatsrot huet a sengem Avis drop higewisen, dass laut Exposé des motifs d'Procédure dérogatoire vum Gesetz vum 20. Juni agefuert gi war, fir en Equilibre ze fannen tëschent de Rechter vun all Eenzelne, notament den Droit de la défense, an de sanitäre Mesuren am Kampf géint e Weiderverbreede vum Corona-virus.

De Staatsrot huet dowéinst d'Fro opgeworf, fir-wat déi schréfftlech Prozedur zu deem Zäit-punkt justifiéiert war an elo net méi géif bäibehale ginn. En deelt allerdéngs d'Meenung vun den Auteurs vun deemem Projéet iwwert d'Wich-tegkeet vun der Procédure orale an der strof-rechtlecher Prozedur.

Duerch déi schnell Modifikatioun vum Gesetz kann een d'Kritik par rapport zu dem Revire-ment duerchaus verstoen. Dësen erkläert sech awer, wéi ech et scho gesot hunn, duerch d'Ur-gence, an där mir bei der Sortie de crise gehan-delt hunn. Den Equilibre tëschent Santé publi-que a fundamentale Rechter ass fir d'Justizkom-missioun duerch dëse Projéet de loi awer elo definitiv besser assuréiert.

D'Autorités judiciaires hunn alleguer eng Rei weider Reserven a Bezuch op de Retour op déi mëndlech Prozedur virun de Chambres du conseil ervirbruecht. Och wann déi meescht Avisen unerkannt hunn, dass eng schréfftlech Prozedur d'Leit an hire perséinleche Fräiheeten aschränkt, ass awer ënner anerem an den Aise geschriwwen ginn, dass déi aktuell Hausse vun den Infizéiert-ten éischer fir e Bäibehale vun der schréfftlecher Prozedur géif plädéieren, dass d'Säll, wou d'Au-dienze virun de Chambres du conseil stattfan-nen, net de sanitären Uspréch Rechnung droen an dass misst vermidde ginn, e Risiko ze lafen, andeems potenziell infizéiert Leit dës Lokalitéite betrieden, an enfin, dass bei engem positiv ge-teste Gefaangene spezifesch Dispositione misste virgesi ginn an och eng Gefor fir de Pri-song respektiv fir d'Beamten, déi de Gefaange-mentransport assuréieren, bestoe géif.

Ech widderhuelen, dass alleguerten d'Gerichts-sitzungen, bei deenen eng mëndlech Prozedur virgesinn ass, säit méi wéi zwee Méint nees of-gehal ginn. Et ass dowéinst net kohärent, a mir sinn eis do an der Justizkommissioun eens gewiescht, dass Argumenter ëm Risiko vun eventuellen Infektiounen eenzeg an eleng bei Prozedure virun de Chambres du conseil opge-worf ginn. Kohärent wär et nëmmen, wann all-eguer d'Sitzunge géifen a Fro gestallt ginn, wat awer an deemem Fall net gemaach ginn ass.

An de Sitzunge virun de Chambres du conseil sinn doriwwer eraus vill manner Leit present wéi an der grousser Majoritéit vun den anere Sitzungen, dëst well hir Sitzungen net öffent-lech sinn an domat keng Zuschauer am Sall sinn an och ëmmer nëmmen d'Intervenanté vun enger Affär am Sall sinn. D'Sitzungssäll, an deenen d'Chambres du conseil siegéieren, sinn iwwregens keng aner, vun der Gréisst hier, wéi déi, wou och déi aner Sitzungen ofgehal ginn.

Um Stater Geriicht ass den normale Sall vun der Chambre du conseil genauou grouss wéi d'Säll, wou ënner anerem de Referé ofgehal gëtt a correctionnel Prozesser stattfannen. Dëse Sall ass d'ailleurs weesentlech méi grouss wéi déi kleng Säll vum Friddensgeriicht, wou awer och säit Mëtt Mee nees divers Sitzunge statt-

fannen. Wann d'Capacitéit vun deem Sall net grouss genuch ass, kann een och op déi méi grouss Säll op dem Stater Geriicht zréckgräifen.

Um Dikrecher Geriicht ginn d'Sitzunge vun der Chambre du conseil säit der Rentrée judiciaire vun 2018 an engem Geriichtssall ofgehalen, wou ënner anerem och d'Sitzunge vum Juge aux affaires familiales a Presenz vun de Parteien an hiren Affekote stattfannen. Och do kann, wann néideg, op dee méi grouss Sall zréckge-graff ginn.

Op der Cour d'appel enfin ass de Sall vun der Chambre du conseil méi grouss wéi déi zwee vun de Bezirksgerichter, méi grouss wéi vill aner Säll, wou mëndlech Sitzungen ofgehal ginn, an et kann een dowéinst net behaupten, dass dëse Sall net de Standarde vun de sanitäre Reegelen entsprécht. Och op der Cour kann d'ailleurs, wann ausnamsweis vill Persounen an eng Sitzung misste kommen, op déi méi grouss Säll, voire op de gréisste Sitzungssall vun eise Gerichter zréckgegraff ginn.

Zwu Remarken nach, déi och an der Justiz-kommissioun gemaach gi sinn: D'Säll vun eise Juridictionen, och déi, wou d'Chambres du conseil siegéieren, sinn entre-temps mat Dispo-sitiiven aus Plexiglas ausgestatt, fir d'Riichter par rapport zu de Parteien an den Affekoten, déi schwätzen, ze schützen. Et gëlle bei all eise Juridictionen an an all eise Geriichtssäll déi sel-wecht sanitär Reegele wéi iwwerall. An deem Sënn ass net méi spéit wéi de leschte Freideg eng gemeinsam Circulaire vun der Cour supé-rieure an den zwee Barreaux erausgaangen, fir nach eemol drop hinzeweisen, dass de Port du masque obligatoresh ass am Fall, wou d'Distanciation interpersonnelle vun zwee Me-ter net ka respektéiert ginn.

Op d'Remark vun der Gefor, déi vum Transport vu potenziell covidpositive Gefaangene kéint ausgoen, ass an der Kommissioun kloer gesot ginn, dass en Detenu keen anere Risiko duerstellt wéi all anere Bierger. Ganz am Contraire, et gëtt am Prisong extreem gutt opgepasst, fir Infektiounen an domat eng Verbreedung vum Virus ze verhënneren.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **Mme Carole Hartmann (DP)**, rapportrice.- Déi Leit, déi am Prisong sinn, hunn och vill manner Kontakter mat anere Leit: Si ginn net an de Restaurant oder an e Café, si kënnen net akafe goen oder bei aner Leit heem. Et ass dowéinst net fondéiert, fir eng Stigmatisatioun op d'Detenuen ze maachen. De Gefaangenen-transport kann d'ailleurs esou organiséiert ginn, dass net ze vill Leit zesummen transportéiert ginn, mee méi Transporter hin an hier ge-maach ginn. Hei kann also net vun enger méi grousser Ustiechungsgefor geschwat ginn.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **Mme Carole Hartmann (DP)**, rapportrice.- D'Justizkommissioun kann d'Reserve vun den Autorités judiciaires dofir net deelen a ge-säit de Retour op d'Prozedur aus dem Code de procédure pénale virun de Chambres du conseil als richtegen a wichtige Schrëtt.

Ofschleissend ginn ech nach kuerz op den Avis vum Stater Barreau an, dee leider eréischt gëschter erakomm ass an dofir am schréfftleche Rapport net méi dran ass.

D'Affekoten ënnersträchen d'Wichtigkeet vun der physischer Presenz bei de Sitzunge virun de Chambres du conseil. Fir de Barreau ass et net admissibel, dass Leit an den zivilen Proze-duren an d'Sitzunge komme kënnen an dat sel-wecht Recht de Leit virun de Chambres du conseil awer ewechgehol gëtt. Nëmme eng kontradiktorech Prozedur kéint dem Mënsch seng fundamental Rechter garantéieren. An engem Debat viru Geriicht kënnen nämlech zousätzlech zu de Pièces écrites, déi de Riichter zur Verfügung stinn, déi mëndlech Aussoen an och d'Verhale vun de Leit e wichtige Rôle bei der Rechtssprechung spillen.

D'Chamberskommissioun vun der Justiz hat net méi d'Geleeënheet, fir dësen Avis ze analyséieren. Dëse geet awer an déi selwecht Richtung wéi den Avis, deen zum viregte Gesetz vun der ALAP geholl ginn ass.

Ech géif lech op der Basis vun deem mëndle-chen an awer och dem schréfftleche Rapport bieten, dëse Gesetzesprojet ze ënnerstëtzen a ginn heimadder och den Accord vu menger Fraktioun.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci vill-mools der Rapportrice, der Madamm Carole Hartmann. Wëllt een no deemem komplette Rap-

port nach d'Wuert ergräifen? De President vun der Commission de la Justice, den Här Charles Margue.

Discussion générale

► **M. Charles Margue** (*déi gréng*).- Merci, Här President. Ech wollt heimadder ënnersträichen als President vun der Justizkommissioun, dass dat, wat d'Rapportrice Carole Hartmann gesot huet, wirklech fraktiounswwergräifend a sensibilitéitswwergräifend den Avis duerstellt.

D'Carole Hartmann huet ganz däitlech erëmginn, wat eis Debate waren déi lescht Deeg an där Kommissioun. A virun allem ass zum Ausdrock komm d'Suerg, dass et ëm d'Verteidigung vun de Grondrechter vun de Prevenuë geet, vun de Leit, déi beschëllegt, vermuttlich beschëllegt sinn, déi hiert Recht hunn, eng Konfrontatioun mat dem Riichter ze hunn, an dass, wéi d'Carole Hartmann et ganz däitlech duergestallt huet, op sämtleche Geriichter d'Lokalitéiten et erlaben, an aller Sécherheet dat duerchzeféieren, a sanitärer Sécherheet. Et war eis wichteg, eng onpoleemesch Duerstellung ze maachen, awer och den Avis vun der ganzer Kommissioun hei däitlech ze maachen: dass et ëm d'Grondrechter vun der Verteidigung hei geet.

Ech soen dem Carole Hartmann nach eng kéier ausdrécklech Merci fir dee gudden, ausféierlechen a bildleche Rapport, mat der Analys eebe vun alle Situatiounen. An erlaabt mer, dem Carole Hartmann alles Guts ze wënsche fir déi nächst Wochen a vill Freed!

Ech ginn och den Accord vun der grénger Fraktioun. An et war ofgemaach, dass och déi aner Fraktiounen sech dem Vott géifen uschléissen.

Merci.

(*Hilarité*)

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Margue. An da kann ech der Regierung d'Wuert ginn, der Madamm Justizministesch Sam Tanson.

(*Brouhaha et interruptions*)

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Bon, also de Charles Margue huet elo den Accord fir lech alleguerte ginn, wann ech dat elo richteg verstanen hunn.

(*Hilarité*)

► **M. Charles Margue** (*déi gréng*).- Jo, jo.

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Gutt.

► **M. Charles Margue** (*déi gréng*).- Et war esou ofgemaach. Ech hunn dat mam Gilles (ndlr: Gilles Roth) beschwat virdrun.

(*Brouhaha et interruptions*)

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Oo, ech mengen, et ass alles ..., et ass alles gutt gaangen ...

► **Mme Nancy Arendt épouse Kemp** (CSV).- Et war virun allem, fir dem Carole alles Guddes ze wënschen.

► **M. Charles Margue** (*déi gréng*).- Merci.

(*Hilarité*)

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Och vu menger Säit aus dem Carole Hartmann e ganz grouse Merci fir deen exzellente Rapport. D'Madamm Hartmann huet d'Saach hei op de Punkt bruecht. Ech wollt vläicht just nach e puer Prezisiounen ginn iwwer éischters de Kontext an awer och, wéi dat elo gaangen ass.

Fir d'éischt emol, wat awer wichteg ass ze soen, dat ass: Et ass iwwert déi lescht Méint wirklech ganz enk zesummegeeschafft gi mat der Magistratur, mam Barreau, a jiddwereen huet sech immens Méi gi fir ze hëllefen ze kucken, deen État de crise hei ze meeschteren, dee mer haten, wou mer wirklech ganz séier hu missen Texter schreiwen, fir eeben och Prozeduren unzepassen.

Mir hunn eng Rëtsch Texter geholl, wou mer Reglementer geholl hunn, fir eebe schréfflech Prozeduren a fir digital Prozedure virzegesinn. Wéi dat fäerdeg war, ass gesot ginn: „Okay, elo kucke mer: Wat behale mer dovunner bäi?“ An dunn hu mer natierlech d'Magistratur consultéiert, mir hunn de Barreau consultéiert. An dat war eeben d'Resultat vun deem Text, wat mer virun engem Mount hei gestëmmt hunn, wou eeben déi heite Prozedur esou bäibehale gi wor.

Mir haten awer schonn Diskussiounen - ech ka mech erënneren, de Pim Knaff zum Beispill hat dat och schonn opgeworf am Kader vun de Re-

glementer -, awéifern elo hei wirklech d'Droits de la défense optimal respektéiert gi sinn. An ech mengen, jiddwereen, dee sech an deem Beräich auskennt, ass sech bewosst, dass dat net dat selwecht ass, ob een eppes schreift oder ob ee kann och als Detenu bei e Riichter goen. Well et geet och oft hei ëm Detenuen - och dat ass scho gesot ginn -, mee et geet ëm Detenuen dacks, wou et eeben drëms geet, ob se och kënnen erauskommen, net definitiv, mee dass se kënnen eng Demande de mise en liberté maachen. Dat heescht, fir den Detenu ass et och wichteg, dem Riichter kënnen ze erklären, wat Saach ass a firwat dass e gär wëllt erausgoen.

Mir hunn eng Situatioun, wou ech ganz gutt ka verstoen, dass een Angscht huet. Dat ass och déi Diskussioun - ech hat eng Reunioun mat de Magistraten a mam Barreau - iwwert d'Masken, d'Maskeflicht: Wéi kann een och do vereenen, dass een eng laang Plaidoirie muss maachen, dass awer vläicht vulnerabel Leit am Sall sinn? Ech mengen, do hu mer eng gutt Léisung fonnt. Si hunn zesummen eng Circulaire gemaach, déi de Kader elo setzt.

Ech verstinn absolutt, vu déi Circonstancen, déi mer hunn, vu och déi héich Zuelen, déi mer hunn, dass een Angscht huet ëm seng eege Gesondheet, dass een Angscht huet ëm d'Gesondheet vun deene Leit, mat deenen ee schafft. Mir mussen awer proportionell sinn an eisen Decisiounen a mir musse kohärent sinn an eisen Decisiounen. Et ass gutt beschriwwen ginn, dass vergläichbar Prozeduren elo effentlech, an der Effentlechkeet souguer stattfannen, mat Press zum Deel, mat enger ganzer Rei Leit, déi kommen: d'Parteien, Affekoten an esou weider. Hei sinn et oft kleng Parteien - also net vill Leit, déi zesummekommen -, soudass ee sech do wirklech muss d'Fro stellen, wat fir eng objektiv Justifikatioun et dann eigentlech géif gi fir ze soen, grad an deem dote Cas de figure wär dat net méiglech.

Ech mengen, dass déi net ginn ass. Duerfir fanne ech et och richteg an ech si frou, dass jiddwereen heibannen dat och esou gesäit, dass mer do elo erëm an d'Normalitéit zrëckkommen, genau wéi an all deenen aneren Dossieren och.

Dann däerf een och net de Kontext vergiessen, an deem mer eis befannen. Mir haten effektiv e ganz strenge Confinement, wou alles zou wor während enger Zäit. Mir sinn net méi an där Situatioun! Et kann een an de Restaurant goen, et kann een an de Café goen, et kann een an de Supermarché goen. A wa mer eis alleguerten och un déi Reegelen halen ... A mir hunn och elo Material, wat mer net hate viru Méint. Mir wëssen awer e bësse besser mat verschidene Saachen ëmzegoen. Wa mer dat alles respektéieren - a mir musse leider och elo nach iwwer Méint, duerno gesäit et aus, domadder ëmgoen -, da musse mer, wa mer an der Normalitéit do sinn, da kënnen mer net an deem heite Cas de figure net an der Normalitéit sinn. Well et geet hei och ëm de Respekt vu Mënscherechter an et geet drëm, dass mer deene Leit, déi hei concernéiert sinn, all d'Méiglechkeete ginn, sech ze expriméieren.

Duerfir e ganz grouse Merci fir déi Ënnerstëtzung. An dann, ech mengen och, no deem, wat ech héieren hunn, dass sech awer wirklech och organiséiert gëtt op de Geriichter, fir dat doten ënnert den normale Konditiounen eeben oflafen ze loossen. Elo während de Vacances judiciaires ass et jo souwisou esou, dass vill Säll wäerte fräi sinn an dass dann also och déi Sallproblematik sech nach vill manner stellt wéi an der Normalitéit.

Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- An ech soen der Madamm Justizministesch Sam Tanson villmools Merci. D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7626. Den Text steet am Document parlementaire 7626³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7626 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. Ech maachen de Vote électronique zou.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Luucht hiewen, wannechgelift.

Appel nominal (votes par procuration)

Le compte est bon. Dëse Projet ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Jean-Marie Halsdorf), Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Octavie Modert), MM. Aly Kaes, Marc Lies (par

Mme Diane Adehm), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Aly Kaes), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch (par M. Claude Haagen) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Djuna Bernard), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(*Assentiment*)

Et ass also esou decidéiert.

8. 7624 - Projet de loi portant modification :

1° de la loi du 24 juin 2020 portant introduction de mesures temporaires relatives à la loi communale modifiée du 13 décembre 1988 et à la loi modifiée du 27 mars 2018 portant organisation de la sécurité civile dans le cadre de la lutte contre le Covid-19 ;

2° de la loi du 24 juin 2020 portant introduction d'une mesure temporaire relative à l'application de l'article 12 de la loi modifiée du 19 juillet 2004 concernant l'aménagement communal et le développement urbain dans le cadre de la lutte contre le Covid-19

Als nächst kënnt de Projet de loi 7624 iwwert d'Verlängerung vu verschidene Mesuren am Kader vun der Covid-19-Pandemie bis den 30. September 2020 drun. An d'Wuert fir dëse Projet de loi huet den honorabelen Här Dan Biancalana. Här Biancalana, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Égalité entre les femmes et les hommes

► **M. Dan Biancalana** (LSAP), *rapporteur*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, virun engem gudden Mount hu mer als Chamber zwee Gesetzer gestëmmt, déi eng Basis fir eng Rëtsch temporär Mesuren agefouert hunn, fir dass d'Gemengen an aner Organer och a Covidzäiten handlungsfäeg bleiwen a Reuniounen ofgehele kënnen ginn am Respekt vun de sanitäre Mesuren:

Engersäits e Gesetz, dat e Kader gëtt, dee virun allem de vulnerabele Gemengeconseillere erlaabt, via Visiokonferenz un Gemengerot deelzehuelen. Ausserdeem gouf och de Vott per Visiokonferenz, mee och de Vote par procuration agefouert. Och gesäit et vir, dass de Verwaltungsrot vum CGDIS Decisiounen via Voie de correspondance oder Telekommunikationsmoyenen huele kann, ouni dass heifir d'Membere physesch present sinn.

Anerersäits hu mer awer och e Gesetz gestëmmt, dat déi zousätzlech Optioun fir de Schäferot schafft, d'Informationsversammlungen am Kader vun der Adoptioun vum PAG elo deels oder integral via Videokonferenz ze organiséieren.

Béid Gesetzer haten an enger éischter Phas also och en Delai vun engem Mount virgesinn. An do muss ee jo soen, dass mer déi Gesetzer an enger anerer Situatioun gestëmmt hu wéi haut. Haut si mer jo an engem anere Kontext.

(*Interruption*)

An duerfir, mengen ech, ass et och virgesinn hei, d'Delaie bis den 30. September ze verlängeren, an déi alignéiere sech also och un déi besteeënd Covidgesetz wéi awer och d'Gesetz, dat mer elo gestëmmt hu ronderëm d'Hochzäiten.

Zu den Aarbechten an der Kommissioun: No-deems de Staatsrot säin Avis den 10. Juli gemaach huet, hu mer den 20. Juli, also e Méinden, de Projet an den Avis an der Kommissioun

analyséiert. Heibäi hu mer och op de Virschlag vum Staatsrot zrëckgegraff an d'Artikelen 1 an 2 ëmformuléiert. An där selwechter Reunioun hu mer och de Rapport unanime ugehall.

An ech ginn heimadder och den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Biancalana. An och hei waren déi verschidde Fraktiounen a politesch Sensibilitéite sech eens, kee Riedner anzeschreiwen, soudatt ech direkt der Regierung kann d'Wuert ginn. Madamm Inneministesche Taina Bofferding, wannechgelift.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Taina Bofferding**, *Ministre de l'Intérieur*.- Gutt, ech maachen et dann och ganz kuerz. E grouse Merci un de Rapporteur an och nach eng kéier merci un d'Fraktiounen, dass mer hei déi Verlängerung maachen. Et ass wichteg, dass eeben och d'Gemengeréit weiderhi kënnen entscheidungsfäeg bleiwen. An dofir e grouse Merci nach weiderhi fir de Support.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Inneministesche.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7624. Den Text steet am Document parlementaire 7624².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7624 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. Ech maachen de Vote électronique zou.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Luucht hiewen, wannechgelift.

Appel nominal (votes par procuration)

Le compte est bon. An domadder ass dëse Projet de loi 7624 och mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Jean-Marie Halsdorf), Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Octavie Modert), MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar (par M. Serge Wilmes), Mme Viviane Reding (par M. Aly Kaes), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch (par M. Claude Haagen) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Djuna Bernard), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(*Assentiment*)

Et ass also esou decidéiert.

9. 7627 - Projet de loi portant dérogation temporaire aux articles L. 524-1, L. 524-2, L. 524-5, L. 541-1 et L. 541-2 du Code du travail

Mir kommen elo zum Projet de loi 7627 iwwert d'Aféierung vun neie Mesurë fir d'Demandeurs d'emploi. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet direkt de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Georges Engel.

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

► **M. Georges Engel** (LSAP), *rapporteur*.- Merci, Här President. Dir wësst, d'Coronakris